

«Електронний суд», завданням якого є удосконалення функціональних і технологічних можливостей інформаційної інфраструктури системи судоустрою в Україні.

Пріоритетними завданнями проекту є забезпечення відкритого доступу учасників процесу до інформації шляхом створення сучасних інтернет-ресурсів і встановлення в приміщеннях судів інформаційно-довідкових кіосків, поетапний перехід до електронного обміну процесуальними документами між судом і учасниками процесу із застосуванням електронного цифрового підпису, до електронного обміну інформацією з базами даних інших державних органів та установ, до забезпечення повної комп'ютеризації процесів судового діловодства, формування єдиного електронного архіву судових документів [3].

Список використаної літератури:

1. Бринцев О. «Електронний суд» в Україні. Досвід та перспективи. Харків: Право, 2016, 72 с.
2. Данильян О. «Моральні дилеми інформаційного суспільства», in Інформаційне суспільство і держава: проблеми взаємодії на сучасному етапі, Харків, 2012, pp. 21-24.
3. “Концепція галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи,” Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Одеській області. [Online]. Available: https://od.court.gov.ua/tu16/info_suddi/conzercia. [Accessed: 04-May-2018].

Ключові слова: електронне судочинство, «Електронний суд», ефективність судочинства.

Ключевые слова: электронное судопроизводство, «Электронный суд», эффективность судопроизводства.

Key words: e-justice, «Electronic Court», efficiency of justice.

КУРГАНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ВАЛЕРІЙОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ТА ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПРОКУРАТУРУ»

Прийняття Закону України «Про прокуратуру» в жовтні 2014 року стало одним з кроків з реформування правоохоронної системи України. Безперечно необхідність прийняття нового нормативного акту, що мав на меті з урахуванням напрацювань теоретиків та практичних працівників позбутися окремих недоліків регулювання організації та діяльно-

сті органів прокуратури, які були притаманні Закону України «Про прокуратуру» від 5.11.1991 року. Автори законопроекту намагалися вмістити до його змісту якомога більше положень, спрямованих на поглиблення демократичних процесів в органах прокуратури, зафіксувати пріоритет прав, свобод людини та громадянина, продемонструвати практичну реалізацію принципу верховенства права в Україні.

Основою Закону України «Про прокуратуру», прийнятого 14.10.2014 року став законопроект 3541, поданий до Верховної Ради 31.01.2013 року. Текст даного проекту свідчив про те, що безпосередні виконавці знаходилися під значним впливом раніше прийнятих законів «Про судоустрій та статус суддів» від 07.07.2010 року та «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 року, або, взагалі, приймали участь у їх розробці. Про це свідчить максимально можливе співпадання текстів ч. 4 ст. 17 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» від 07.07.2010 та ч. 3. ст. 7 проекту 3541, яка в подальшому трансформувалася в ч. 4 ст. 7 Закону України «Про прокуратуру», прийнятого 14.10.2014 року. Цікавим є той факт, як первинний варіант законопроекту 3541, поданий до першого читання, так і текст від 17.06.2014 свідчили про подальшу імплементацію концепції ліквідації спеціалізованих прокуратур, курс на яку було взято раніше. В такому ж ключі було витримано і текст Закону України «Про прокуратуру» від 5.11.1991 року до 14 серпня 2014 року, коли прийняті до вказаного закону зміни відновили існування військових прокуратур. Подібних змін набув й законопроект 3541, де в варіанті зі змінами станом на 13.10.2014 з'явилася нова варіація ч. 2. ст. 7, зі вказанням на існування підсистеми військових прокуратур.

Окрему увагу слід звернути на еволюцію статусу працівника прокуратури, а саме, щодо існування класних чинів в органах прокуратури. Первинний варіант законопроекту 3541 містив перелік класних чинів працівників прокуратури, а текст ст. 22 передбачав поглинання Положення про класні чини працівників органів прокуратури України, яке існувало раніше. Тексти ж від 14.06.2014 та 13.10.2014 демонстрували відсутність подібних положень, що, в подальшому й набуло свого відображення в тексті Закону України «Про прокуратуру», прийнятого 14.10.2014. Подібний підхід, як вбачається, набув свого розвитку після прийняття рішення щодо подальшого зближення прокуратури з системою судової влади, що в результаті відбилося в змінах до Конституції України від 02.06. 2016 року. Тим самим було ліквідовано особливості проходження служби в органах прокуратури, відмінності від проходження держслужби в органах виконавчої влади. Схожість з текстом Закону України «Про судоустрій та статус суддів» від 07.07.2010 року вже на початковому етапі розробки законопроекту 3541 вбачається ще й у запровадженні поняття адміністративних посад в органах прокуратури, що не було характерним для Закону України «Про прокуратуру» від 5.11.1991 року.

Характерною особливістю проекту 3541, починаючи від редакції 21.10.2013 року, стало запровадження терміну «орган прокурорського самоврядування». Поява такого терміну є не випадковою, оскільки один

з передбачених даною новацією органів, а саме- всеукраїнська конференція працівників прокуратури передбачався ще з 1998 року, після прийняття Закону України «Про Вищу раду юстиції». Дійсно, досить дивною виглядала відсутність згадок в Законі України «Про прокуратуру» від 05.11.1991 року, навіть в своїй кінцевій редакції, про даний орган. Навіть з урахуванням того, що в 2012 році текст закону було доповнено статтею 48¹, де вказувалося що, Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури схвалюється всеукраїнською конференцією працівників прокуратури, щодо організації та проведення конференції вся інша частина закону не містила жодних згадувань.

А ось статус Ради прокурорів України як органу прокурорського самоврядування та кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, як органу, що забезпечує діяльність прокуратури (до речі, також відчувається вплив на зразок «організаційного забезпечення діяльності судів») значно скоротили обсяг повноважень Генерального прокурора та керівників нижчестоячих прокуратур в частині організації роботи з кадрами, застосування дисциплінарних стягнень та заохочень, позбавивши вказаних посадових осіб можливості самостійно приймати рішення в цих сферах. А починаючи з другої редакції проекту 3541 Генерального прокурора було позбавлено ще й можливості самостійно визначати кількісний склад працівників органів прокуратури, нормативно, в тексті закону, закріпивши штатну кількість працівників прокуратури в Україні.

Щодо статусу Генерального прокурора, то вже друга редакція проекту 3541 свідчить занадто розширений підхід до визначення процедури звільнення Генерального прокурора з посади. Було передбачено, що Генеральний прокурор України звільняється з адміністративної посади Президентом України за згодою Верховної Ради України на підставі подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів або Вищої ради юстиції. Однак, ані текст Конституції України, ані тексти Законів України «Про вищу раду юстиції», «Про Вищу раду правосуддя», «Про регламент Верховної Ради України» не містять згадувань про необхідність чи можливість застосування подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів або Вищої ради юстиції в якості необхідного елементу процедури дострокового припинення повноважень Генерального прокурора.

З урахуванням викладеного, можна судити про те, що при опрацюванні законопроекту 3541, що став основою для прийнятого Закону України «Про прокуратуру», законодавець припустився деяких кроків, що значною мірою відбилися на формуванні статусу прокурора, Генерального прокурора, української прокуратури в цілому, нажаль, в напрямку послаблення позицій прокуратури в державі та суспільстві.

Список використаної літератури:

1. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp>

2. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12/>
3. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Закон України від 05.11.1991 № 1789-XII // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1789-12>
4. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Проект Закону України № 3541 від 31.10.2013 // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=48935&pf35401=281461>
5. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Проект Закону України № 3541 Текст законопроекту до другого читання від 14.06.2014 // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=48935&pf35401=304580>
6. Про прокуратуру [Електронний ресурс] : Проект Закону України № 3541 Текст законопроекту до другого читання від 13.10.2014 // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=48935&pf35401=314918>

Ключові слова: прокуратура, законопроект, Генеральний прокурор, повноваження, реформування.

Ключевые слова: прокуратура, законопроект, Генеральный прокурор, полномочия, авторские права, реформирование.

Key words: Prosecutor's office, bill, Prosecutor General, powers, reforming.

НЕСТЕРЧУК ЛІЛІА ПЕТРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

СУД ЯК ОРГАН, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ПРАВОСУДДЯ НА ЗАСАДАХ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Забезпечення урозуміння та застосування принципу верховенства права виявилась однією з найнагальніших проблем української юриспруденції як практичної, так і теоретичної. Одними з головних проявів принципу верховенства права є верховенство Конституції та правових законів. Верховенство закону як принцип демократичної держави традиційно пов'язують з його вищою юридичною силою відносно підзаконного нормативного масиву джерел. Проте вирішення тільки цього питання ще не забезпечує здійснення верховенства закону в державі. Принцип верховенства права, як правило, проявляється в максимальному відображенні народної волі, що проявляється в прийнятих актах, в достатності правового регулювання, що має бути як мінімальною так й більшою, а також у забороні передачі законодавчих